

KernenCV Odiliapeel

KernenCV Concept

1. Kenmerken en karakteristieken van Odiliapeel

Leven

Odiliapeel is een gemoedelijk dorp in een mooie en bosrijke omgeving. De mensen kijken naar elkaar om en er is sprake van een grote sociale cohesie. Ook nieuwkomers zijn welkom en vinden makkelijk hun plek in het dorp als ze 'mee willen doen' en aan willen sluiten bij het sociale (verenigings-) leven. De cultuur kenmerkt zich immers door een grote tolerantie voor allerlei mensen en ideeën. Door de gemoedelijke sfeer en de ruimte is het een veilige en fijne plek voor kinderen om op te groeien. De inwoners van het dorp voelen zich over het algemeen veilig maar (het gevoel van) veiligheid in het buitengebied staat onder druk in verband met o.a. angst voor inbraak en de agrarische werkzaamheden laat in de nacht. De inwoners zijn onder andere zeer tevreden over de aanwezigheid van een fijne supermarkt, de leuke speeltuin in het bos, het rolstoelpad in een mooie parkachtige omgeving en het ruimtelijke woonkarakter van het dorp.

Op dit moment is er een gebrek aan betaalbare woningen voor starters en doorstroomwoningen voor ouderen. Specifiek voor ouderen geldt dat de huidige huren van de ouderenwoningen maken dat deze financieel onbereikbaar zijn voor mensen die onder de sociale huurgrens zitten of geen aanvullend pensioen hebben. Daarnaast is het woningaanbod in Odiliapeel vrij traditioneel; er zijn vrij veel vrijstaande en grote eengezinswoningen maar die zijn ook relatief duur. Wel wordt er de komende jaren redelijk veel gebouwd. Zo voorziet een project in 'Odiliapeel-Oost' in de realisatie van 50 woningen.

Het Openbaar Vervoer (OV) in Odiliapeel is onder de maat. In het weekend rijden er geen bussen en doordeweeks rijdt er één bus per uur. De aansluiting op andere verbindingen is ook beperkt. Zorgen zijn er in Odiliapeel over een aantal verkeersonveilige plekken. Zo zijn de kruising Oudedijk, Beukenlaan, Wolfstraat en de kruising bij de Rouwstraat en de Oudedijk onveilig. Daarnaast gaat er nog steeds te veel zwaar verkeer door het dorp (over de Oudedijk) en door het buitengebied. Dit zorgt voor onveilige situaties. Verder zijn er weinig tot geen trottoirs in het dorp. Ook dat leidt tot onveilige situaties voor met name ouderen en kinderen. Ook dit leidt tot onveilige situaties; er is geen goede aansluiting van het dorp op het rolstoelpad, met name voor mensen met een rolstoel, rollator en kinderwagen.

Zorgpunt is ook het onderhoud van het fraaie bosgebied. Dat zou beter kunnen. Doorn in het oog van inwoners is vooral het feit dat brommers en quads over het rolstoelpad naar het bos crossen met alle 'vernietigende' gevolgen van dien.

Voor wat betreft duurzaamheid is er in het dorp behoefte aan collectieve duurzaamheidsvoorzieningen of -projecten. Niet alleen vanuit milieuoogpunt, maar ook voor geluidsisolatie tegen het vliegverkeer. Voor wat betreft het vliegverkeer geven inwoners aan dat ze inmiddels wel een beetje gewend zijn aan de geluidsoverlast. Deze overlast is toegenomen sinds de komst van de F35.

1. Kenmerken en karakteristieken van Odiliapeel

Ondernemen

Odiliapeel is een 'vakmansdorp'. Er wonen en werken veel zzp'ers en vaklui, bijv. in de bouwsector. Daarnaast is de agrarische sector sterk vertegenwoordigd in het buitengebied. Grote bedrijven met veel personeel zijn er nagenoeg niet, met uitzondering van PEKA Kroef, een fabriek die aardappels verwerkt. Qua winkels zijn er onder meer een fijne supermarkt een tuincentrum, een interieurwinkel en de Countrystore waar men diervoeders, gereedschappen e.d. kan kopen. Tevens zijn er een paardenmanege, twee cafetaria's en diverse kleine ondernemingen, al dan niet aan huis, zoals kapper, pedicure, kleding maken, etc. Voor overige zaken zijn inwoners aangewezen op Uden, of online winkels. Dat zijn inwoners gewend. Er is een actieve ondernemersvereniging, die van alles organiseert voor het dorp. Ondernemers zijn ook maatschappelijk actief en sponsoren het verenigingsleven ruimhartig. Odiliapeel heeft een cultuur waarin inwoners en ondernemers elkaar wat gunnen; mensen doen veel inkopen lokaal, om zo de lokale ondernemers te steunen.

Ontspannen

Voor ontspanning heeft Odiliapeel gezien haar grootte een ruim aanbod. Er zijn veel verenigingen die veel activiteiten organiseren. Te denken valt aan voetbal, volleybal, biljart, een tourclub, voltigevereniging en een muziekvereniging. Daarnaast kan men in georganiseerd verband kaarten, dansen, hardlopen, vissen en nog veel meer. Er is kortom van alles te doen. Een goede toevoeging hierop zouden padelbanen zijn. Naast de al bestaande tennisbanen en voetbalvelden wordt er dan meer structurele levendigheid gecreëerd op sportpark De Smelen.

Naast de sport- en cultuurverenigingen zijn er ook verschillende buurtverenigingen en burgerinitiatieven die met name een rol vervullen in het communiceren van wat er speelt in het dorp en daarover contact onderhouden met de gemeente. Naast het Peels Platform (dorpsbestuur) heeft Odiliapeel ook een actieve jongerenraad. Veel inwoners zijn als vrijwilliger actief bij één of meerdere verenigingen. Veel inwoners zijn als vrijwilliger actief bij één of meerdere verenigingen. Tot nu toe zijn er genoeg vrijwilligers die letterlijk hun handen uit de mouwen steken om de verenigingen draaiende te houden. Dit staat sinds de corona periode steeds meer onder druk. Zeker de invulling van de bestuurlijke functies zijn hierbij een aandachtspunt.

Voor kinderen in de basisschoollleeftijd worden allerlei activiteiten georganiseerd, maar jongeren in de leeftijd van 14-18 jaar vallen in een gat. Ze zijn enerzijds te oud om mee te doen aan de kinderactiviteiten en anderzijds te jong om deel te kunnen nemen aan het uitgaansleven en horeca. Veelal spreken zij onderling thuis met elkaar af in groepjes. Voor ouderen is er genoeg te doen. O.a. Zorg en Welzijn Odiliapeel, de KBO en carnavalsvereniging organiseren veel voor deze doelgroep. Sinds een paar jaar heeft Odiliapeel meerdere goed onderhouden speeltuinen voor de jongste doelgroep. Odiliapeel heeft naast de twee cafetaria's, één café dat zelden overdag geopend is. Gedrieën bieden deze geen plek waar je overdag gezellig iets kunt eten of drinken.

Het ontbreekt in Odiliapeel aan een goed overzicht van alle activiteiten en evenementen. Hierdoor is er soms geen afstemming over de planning van activiteiten en zitten evenementen/verenigingen elkaar als gevolg daarvan in de weg. Er is een dorpsblad, het 'Periodiekske', dat volledig door vrijwilligers wordt gerund. Dit blad zou een mooi middel kunnen zijn om activiteiten beter te communiceren.

1. Kenmerken en karakteristieken van Odiliapeel

Leren

Odiliapeel heeft één basisschool, gevestigd in een Integraal Kindcentrum (IKC). Daar zijn ook de bibliotheek en buitenschoolse opvang (BSO) in gevestigd. Inwoners zijn zeer tevreden over de aanwezigheid van de school. Er is ook een lokaal aanbod aan bijscholings- en educatieve voorzieningen. Zo wordt er door een groep vrijwilligers van Zorg en Welzijn Odiliapeel in de Peelhof (tuin) een educatief programma georganiseerd voor jongeren van het IKC Den Dijk over de productie en herkomst van voedsel.

Voor middelbaar onderwijs moeten kinderen naar Uden (8 km), Mill (8 km) of Gemert (12 km). Deze afstanden worden doorgaans gefietst en dat zijn de kinderen gewend. Wel zijn er zorgen over de verkeersveiligheid langs de fietsroute door het buitengebied van Odiliapeel naar school (bijv. Rouwstraat en Oudedijk).

Ondanks het relatief grote aanbod in voortgezet onderwijs zijn voor praktijkonderwijs of meer vernieuwend onderwijs de bewoners aangewezen op scholen op grotere afstand waarbij o.a. het beperkte OV, de keuze erg lastig maakt.

Voor het mbo, hbo en universitair onderwijs moet je verder weg, bijv. Den Bosch, Eindhoven, Nijmegen, Tilburg. Hbo's en WO'ers verlaten Odiliapeel vaak voor een opleiding. Mbo'ers blijven veelal in Odiliapeel wonen tijdens hun studie. De bereikbaarheid van de studentensteden met OV blijft een probleem door de slechte aansluitingen op de essentiële verbindingen. Voor de dorpsbewoners worden er door vrijwilligers verzorgde AED cursussen aangeboden.

Zorgen

Odiliapeel is een zorgzaam dorp te noemen. Veel mensen zijn mantelzorger. Door de grote sociale cohesie zien mensen veel naar elkaar om en zijn bereid elkaar te helpen. Van alle buurtverenigingen zitten vertegenwoordigers in een whatsappgroep. Zij wisselen signalen uit over veiligheid, inbraken in het dorp e.d. Ook is er een grote dichtheid van AED's. Er is een fysiotherapeut gevestigd in Odiliapeel, maar voor andere basiszorg als een huisarts en tandarts zijn inwoners aangewezen op bijv. Volkel. Door de zorgzame inzet van het sociale netwerk wordt deze afstand veelal overbrugd.

Zorgen en knelpunten zijn er ook. Zo moeten ouderen zich jaarlijks opnieuw inschrijven bij woningcorporatie Area. Dit gaat digitaal en lang niet alle ouderen kunnen online hun weg vinden. Ook ontbreekt het in Odiliapeel aan 24-uurszorg. Hierdoor moeten ouderen die op enig moment zorg nodig hebben jammer genoeg hun dorp verlaten als zij permanent zorg nodig hebben.

Als laatste zijn er in het gehele land zorgelijke ontwikkelingen op het vlak van sterk toenemende eenzaamheid, armoede en toenemend drugsgebruik onder jongeren die ook in Odiliapeel de aandacht vragen. Er heerst haast een taboe om deze zaken bespreekbaar te maken, waardoor er (nog) geen (landelijke en regionale) adequate aanpak voor is. Armoede en eenzaamheid openbaren zich in Odiliapeel vooral door dat er steeds meer mensen die het ogenschijnlijk financieel goed hebben (mooi groot huis bijv.), tegelijkertijd de eindjes aan elkaar moeten knopen.

2. Kwaliteit per rubriek van Odiliapeel

Kwaliteit leven

8

Kwaliteit Ondernemen

7

Als het gaat over **leven**, dan krijgt Odiliapeel een **7,5** ¹

Als het gaat over **ondernemen**, dan krijgt Odiliapeel een **8,0**

Als het gaat over **ontspannen**, dan krijgt Odiliapeel een **9,5** ²

Als het gaat over **leren**, dan krijgt Odiliapeel een **9,0** ³

Als het gaat over **zorgen**, dan krijgt Odiliapeel een **7,0**

Aan het kernteam is gevraagd om aan te geven welk punt zij geven aan leven, ondernemen, ontspannen, leren en zorgen in hun kern op DIT moment. De vraag was om een kwalificatie te geven van 0 (zeer slecht) tot 10 (uitmuntend) voor de betreffende rubriek. Het weergegeven cijfer is een gemiddelde van de 14 deelnemers.

¹ We leven hier fijn, maar er is ook ruimte voor verbetering.

² We missen terrassen op de Oudedijk.

³ We hebben een prachtig IKC voor zo'n klein dorp. De school staat in goede verbinding met de lokale samenleving. Er zijn veel onderwijsinstellingen op fietsafstand bereikbaar. Er worden AED-cursussen gegeven door mensen uit het dorp.

3. Sterke punten van Odiliapeel

1

In Odiliapeel is er een groot aantal initiatieven, verenigingen, activiteiten en evenementen gezien de grootte van het dorp. Gemeenschapshuis Terra Victa speelt hierin een belangrijke rol en is een prachtige voorziening.

2

In Odiliapeel is sprake van een wijdse opzet met veel groen en rust. Er is veel laagbouw met afwisselende bouwstijlen.

3

In Odiliapeel is het rolstoelpad een prachtige voorziening voor mensen die minder mobiel zijn om te kunnen genieten van de bosrijke omgeving.

4

In Odiliapeel is sprake van een sterk saamhorigheidsgevoel onder inwoners (sociale cohesie).

Het kernteam heeft aangegeven wat zij als sterk punt zien van hun dorp. Vervolgens heeft het kernteam deze punten ten opzichte van elkaar 'geprioriteerd'. Op de eerste plek staat het punt dat zij het sterkst vinden en op de vierde plek het punt dat zij (van de sterke punten) het minst sterk vinden.

4. Minder sterke punten van Odiliapeel

1

In Odiliapeel is er sprake van een grote autoafhankelijkheid; er is weinig tot geen ov.

2

In Odiliapeel is sprake van verschillende verkeersonveilige situaties.

3

In Odiliapeel is er een gebrekkige diversiteit in het aanbod aan woningen. Er zijn te weinig levensloopbestendige woningen en betaalbare woningen voor starters.

4

In Odiliapeel is sprake van versnipperde communicatie over activiteiten en evenementen.

5

In Odiliapeel ontbreekt het aan een woonvoorziening met 24-uurszorg.

Algemene opmerking

Bij de aanleg/inrichting van de openbare ruimte moet voldoende rekening worden gehouden met de begaanbaarheid voor rollators, rolstoelen en kinderwagens. Dit is op dit moment niet in orde in Odiliapeel.

Het kernteam heeft aangegeven wat zij als 'minder sterk' punt zien van hun dorp. Vervolgens heeft het kernteam deze punten ten opzichte van elkaar in een volgorde gezet van minst sterk naar 'minder erg'. Op de eerste plek staat het punt dat zij het minst sterk vinden en op de vijfde plek het punt dat zij (van deze minder sterk punten) het minst 'erg' vinden.

5. Focuspunten van Odiliapeel

De kernteamleden hebben aangegeven op welke onderwerpen zij de komende periode willen focussen. Vervolgens heeft het kernteam deze focuspunten geprioriteerd. Het belangrijkste onderwerp staat op nummer 1, het minst belangrijke focuspunt staat op nummer 6. Bij de prioritering van de focuspunten kunnen verschillende soorten afwegingen een rol spelen: enerzijds hoe belangrijk het onderwerp wordt gevonden, maar ook zaken als hoeveel invloed er op uitgeoefend kan worden.

1

Wij willen focussen op behoud sociale cohesie

Onderliggende behoeften

- Er is behoefte aan een blijvende instroom van vrijwilligers die zich inzetten voor de gemeenten. Dit is randvoorwaardelijk voor de sociale cohesie in het dorp, en vice versa.
- Belangrijk daarbij is dat de communicatie in het dorp over activiteiten en evenementen goed op elkaar wordt afgestemd. Zo weet iedereen wat er te doen is in het dorp en zijn mensen eerder geneigd om zich in te zetten als vrijwilliger.

2

Wij willen focussen op (betaalbaar) wonen

Onderliggende behoeften

- Er is behoefte aan het creëren van mogelijkheden voor inwoners (van Odiliapeel) om betaalbaar te kunnen (blijven) wonen in Odiliapeel.
- Hierbij gaat het vooral om de betaalbaarheid en dat er een geschikt woningaanbod is voor jong en oud. Ook is het van belang dat (nieuwe) woningen in eerste instantie beschikbaar zijn voor de inwoners van Odiliapeel. Bij woningbouwplannen moet bovendien rekening worden gehouden met de kleinere huishoudens.
- Mogelijke oplossingsrichtingen zijn mantelzorgwoningen (in de achtertuin) en tiny houses.

3

Wij willen focussen op verbetering verkeersveiligheid

Onderliggende behoeften

- Er is behoefte aan het verbeteren van een aantal verkeersonveilige situaties, waaronder de kruising bij de Beuk, het einde van de Oudedijk (richting buitengebied) en hardrijden door het dorp.
- Daarnaast ontbreekt het in het dorp op veel plekken aan trottoirs, wat vooral voor ouderen en mensen die minder goed ter been zijn een probleem vormt.
- Mogelijke oplossingsrichtingen zijn het weren van vrachtverkeer uit het dorp, het anders inrichten van de kruising bij de Oudedijk en verkeersremmende maatregelen in het centrum.

5. Focuspunten van Odiliapeel

4

Wij willen focussen op een betere aansluiting op het ov-net

Onderliggende behoeften

- Er is behoefte aan betere ov-verbindingen voor met name scholieren en studenten. De belangrijkste richtingen zijn de steden met onderwijsinstellingen, met een focus op spijstijden.
- Mogelijke oplossingsrichtingen zijn o.a. een belbusverbinding (al dan niet gerund door vrijwilligers) en carpoolmogelijkheden.

5

Wij willen focussen op een voorziening voor 24-uurszorg dorp

Onderliggende behoeften

- Er is behoefte aan het onderzoeken van de mogelijkheden voor woon-zorgcombinatie voor 24-uur zorg in Odiliapeel.
- Hierbij gaat het vooral om ouderen in Odiliapeel die 24-uurszorg nodig hebben. Nu moeten mensen die op enig moment 24-uurs zorg nodig hebben het dorp (waar ze hun hele leven hebben gewoond) verlaten.
- Hierover vinden al gesprekken plaats.

6

Wij willen focussen op beperking van de geluidsoverlast door vliegbasis

Onderliggende behoeften

- Er is behoefte aan een goede balans tussen enerzijds de leefbaarheid van het dorp en anderzijds de geluidsoverlast van vliegbasis Volkel. Inwoners zijn gewend aan (enige) geluidsoverlast door de vliegbasis. Echter met de komst van de F35 en gewijzigde aanvliegeroutes is er aanzienlijk meer overlast.
- Mogelijke oplossingsrichtingen zijn samen met andere dorpen optrekken en te kijken naar mogelijkheden om minder te vliegen, op andere tijden te vliegen, woningen beter te isoleren en overlast door spotters tegen te gaan.

6. Rolverdeling van Odiliapeel

In dit onderdeel beschrijven de kernteamleden wat zij denken wat de rol zou kunnen zijn van de samenleving (inwonersplatform, particuliere inwoners, verenigingen, bedrijven, maatschappelijk middenveld) en wat de rol van de gemeente zou kunnen zijn. Dit is uitgewerkt voor de top 3 focuspunten.

1

Sociale cohesie

Mogelijke rol samenleving

- Onze rol is om het representatieve fundament van het Peels Belang te versterken, zodat we een échte vertegenwoordiging zijn van de inwoners.
- Onze rol is om het netwerk van voorzieningen te versterken en de afstemming daartussen te verbeteren. Zorg en Welzijn heeft hier al initiatief voor genomen en wil graag dat het Peels Belang hierbij aansluit.
- Onze rol (m.n. verenigingen) is om zelf na te denken over wat er nodig is om de onderlinge samenwerking te verbeteren, zodat middelen efficiënt kunnen worden ingezet.
- Onze rol (Peels Belang) is om bij bovenstaande punten een centrale, regisserende rol te pakken en mensen en behoeften met elkaar te verbinden.

Mogelijke rol gemeente

- De rol van de gemeente is om goed te luisteren (meer dan nu) naar wat de echte onderliggende behoeften van inwoners zijn, en daar ook zoveel mogelijk naar te handelen. Daarbij is het belangrijk dat de gemeente denkt in mogelijkheden en niet louter in bureaucratische procedures.
- De rol van de gemeente is om de samenleving waar mogelijk vrij te laten; geen bemoeizucht.

2

Betaalbare woningen

Mogelijke rol samenleving

- Onze rol is om de behoeften van inwoners in kaart te brengen en deze gericht onder de aandacht te (blijven) brengen bij de gemeente, zodat er rekening mee kan worden gehouden bij het maken van plannen en visies.
- Onze rol is (Peels Belang) is om plannen en visies van de gemeente op het gebied van wonen frequent te blijven toetsen aan de behoeften van inwoners. Daarbij raadpleegt het Peels Platform andere inwonerscollectieven, zoals de Jongerenraad.

Mogelijke rol gemeente

- De rol van de gemeente is om ervoor te zorgen dat wettelijke en juridische taken, zoals het wijzigen van bestemmingsplannen en het toekennen van (bouw)vergunningen tijdig en correct gebeuren.
- De rol van de gemeente is om een (gemeentebrede) visie op woningbouw te maken, waarin rekening wordt gehouden met de lokale wensen en behoeften van inwoners.
- De rol van de gemeente is om ervoor te zorgen dat inwoners(groepen) goed en tijdig worden geïnformeerd en gefaciliteerd, zodat zij hun rol goed kunnen pakken als zij zelf initiatieven willen ontplooiën én om te kunnen anticiperen op plannen van de gemeente. Randvoorwaardelijk hiervoor is dat de gemeente zorgt voor één contactpersoon waar inwoners(groepen) altijd bij kunnen aankloppen.

3

Verbetering verkeersveiligheid

Mogelijke rol samenleving

- Onze rol is om zelf het initiatief te nemen en een plan te maken waarin de verkeersonveilige situaties worden aangepakt. Inwoners pakken hierin regie en nemen zelf contact op met de gemeente. Onderdeel van de planvorming is dat onder regie van het Peels Platform de behoeften breder onder de inwoners worden opgehaald.

Mogelijke rol gemeente

- De rol van de gemeente is om het verkeersplan van de inwoners te toetsen op juridische/wettelijke, technische en financiële haalbaarheid. Dit betekent dat de gemeente moet meedenken met de inwoners en ervoor open moet staan om binnen de geest van de wet te zoeken naar mogelijkheden.
- De rol van de gemeente is om het verkeersplan van de inwoners te verrijken met verkeerstechnische deskundigheid.

7. Verdelen tientje

De kernteamleden hebben aangegeven hoe zij een 'symbolisch tientje' zouden verdelen over de focuspunten. De bedragen zoals hier genoemd zijn het gemiddelde van de 14 kernteamleden die het tientje hebben verdeeld.

1 Wij willen focussen op behoud sociale cohesie

€ 2,82

2 Wij willen focussen op (betaalbaar) wonen

€ 2,18

3 Wij willen focussen op verbetering verkeersveiligheid

€ 1,66

4 Wij willen focussen op een betere aansluiting op het ov-net

€ 1,16

5 Wij willen focussen op een voorziening voor 24-uurszorg in ons dorp

€ 2,14

6 Wij willen focussen op beperking geluidsoverlast vliegbasis Volkel

€ 0,11